

KFIR

Klagenemnda for industrielle rettigheter

AVGJØRELSE

Sak: 25/00040
Dato: 25. februar 2026

Klager: International Lotto and Betting Limited
Representert ved: Zacco Norway AS

Innklaget: Multi-State Lottery Association
Representert ved: Bryn Aarflot AS

Klagenemnda for industrielle rettigheter sammensatt av følgende utvalg:

Sarah Wennberg Svendsen, Tore Lunde og Jens Herman Ruge

har kommet fram til følgende

AVGJØRELSE

1 Kort framstilling av saken:

- 2 Saken gjelder klage over Patentstyrets avgjørelse av 4. mars 2025, hvor ordmerket POWERBALL, med registrering nummer 330709, ble opphevet for følgende tjenester:

Klasse 41: Utdanning, underholdning og sportsaktiviteter; publiserings- og journalistikktjenester; oversettelse og tolking; idretts- og kulturaktiviteter; tippetjenester; lotteritjenester; tipping på utfallet av arrangementer, pengespillvirksomhet; inkludert lotterier; kasinotjenester; gamingtjenester; tilveiebringelse av informasjon knyttet til sportsbegivenheter og andre begivenheter; tippetjenester; utdanningstjenester knyttet til veddemål, lotterier, spill, gambling, kasino og tipping; tilveiebringelse av opplæring; publisering; publisering av lotteriresultater på nettet; publisering av lotteri-jackpottter på nettet; informasjon, rådgivning og konsulentvirksomhet knyttet til alle de ovennevnte tjenestene.

- 3 Saken har sin bakgrunn i en innsigelse fra Multi-State Lottery Association (heretter omtalt som «innklagede» eller «MUSL»), jf. varemerkeloven § 26. Innsigelsen var begrunnet med at varemerket er søkt registrert i ond tro, og at det er registrert i strid med innsigerens eldre innarbeidede rettighet, jf. varemerkeloven § 15 første ledd bokstav f og § 16 bokstav a.
- 4 Klage kom inn den 2. mai 2025. Patentstyret har vurdert klagen og ikke funnet det klart at den vil føre fram. Klagen ble oversendt til Klagenemnda for videre behandling den 27. mai 2025, jf. varemerkeloven § 51 andre ledd.

5 Grunnene for Patentstyrets vedtak er oppsummert som følger:

- Søknaden om registrering av merket ble innlevert i ond tro, jf. varemerkeloven § 15 første ledd bokstav f. Registreringen oppheves, jf. varemerkeloven § 29 første ledd. Siden innsigelsen fører frem i sin helhet etter § 15 første ledd bokstav f, er det ikke nødvendig for Patentstyret å ta stilling til om merket er innarbeidet etter § 3 tredje ledd og om det foreligger fare for forveksling etter § 16 bokstav a, jf. § 4.
- Det er ingen tvil om at innehaver kjente til innsigers bruk av merket POWERBALL for lotterivirksomhet i USA. Flere nyhetsartikler i norske aviser og nettaviser, omtaler innsigers lottospill med henvisning til varemerket POWERBALL. Det er videre klart at innehaver søkte om registrering av et identisk merke, POWERBALL, for samme eller lignende tjenester.
- De objektive omstendighetene i saken tilsier at presumpsjonen om at innehaver var i god tro er tilbakevist. Det er ikke gitt noen troverdig forklaring på hva som var formålet med søknaden eller den kommersielle logikken som lå bak.

- Innsiger trenger ikke å dokumentere innarbeidede varemerkerettigheter til POWERBALL i Norge. Dette er ikke et krav etter § 15 første ledd bokstav f. Verken den tidligere bestemmelsen eller den nåværende bestemmelsen om ond tro stiller krav om at innsiger må ha tatt sitt merke i bruk her i riket. Den tilsvarende direktivbestemmelsen er tolket på samme måte, jf. C-320/12, Malaysia Dairy Industries, avsnitt 37.
- Måten merket har blitt brukt på gir inntrykk av at merket ble søkt registrert for å utnytte den innsatsen og de investeringene som er foretatt av innsiger.
- De faktiske omstendighetene som anses bevist i avgjørelsen til EUIPO Board of Appeal i sak R 1915/2022-1, er relevante også i nærværende sak. I avgjørelsen var det fremlagt bevis for at innehavers forretningsforbindelser kun hadde brukt merket i EU for å identifisere eller referere til innklagedes tjenester. Innehavers forretningsforbindelser har forsøkt å stoppe andre tilbydere av de samme tjenestene eller overtale dem til å inngå en lisensavtale om å bruke merket mot betaling. Selskapene skal selv ha innrømmet at de har benyttet merket for å blokkere konkurrenter fra å henvise til innklagedes lotterivirksomhet. Det ble ansett bevist at det forelå et handlingsmønster der innehavers forretningsforbindelser søkte om registrering av tredjemenns varemerker for lotterivirksomhet.
- Selskapene International Lotto and Betting Limited og European Lotto and Betting Limited må identifiseres med hverandre. De har samme adresse på Malta, og det er dokumentert at samme person har en sentral posisjon i to av de involverte selskapene. Partene i Board of Appeal-saken er European Lotto and Betting Limited og Multi-State Lottery Association. I sak R 1915/2022-1 la BoA til grunn at European Lotto and Betting Limited og selskapene Cavour og Lottoland «are related companies», se avsnitt 38. Det faktum at innehavers fullmektig ikke imøtegår denne påstanden eller dokumentasjonen, tyder på at det foreligger en slik forbindelse. Siden det er sannsynlig at det foreligger forretningsmessige forbindelser mellom innehaver (International Lotto and Betting Limited) og European Lotto and Betting Limited og Lottoland, er de faktiske omstendighetene som anses bevist i avgjørelsen til Board of Appeal relevante i nærværende sak for å kaste lys over innehavers subjektive hensikt. Det er videre innlevert dokumentasjon som viser at Lottoland bruker «US PowerBall» på sin hjemmeside.

6 Klager har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:

- Det foreligger ikke tilstrekkelige objektive bevis for at søknaden ble inngitt i ond tro. Patentstyret legger til grunn udokumenterte påstander og anførsler.
- Innklagede har ingen rettigheter til merket POWERBALL i Norge og har heller aldri operert i det norske markedet. Patentstyret har lagt for stor vekt på den virkning som innklagede påberoper seg omkring egen varemerkebruk og interesser i Norge.

- Board of Appeal-avgjørelsen R 1915/2022-1 gjaldt en annen søker (European Lotto and Betting Limited), og andre rettigheter, ettersom avgjørelsen var basert på registrerte EU-varemerker og en grunnleggende annen rettslig kontekst, nemlig spørsmål om kollisjon med eldre rettigheter.
- Det foreligger ikke tilstrekkelige bevis for selskapsmessig identifikasjon mellom International Lotto and Betting Limited, European Lotto and Betting Limited og Lottoland. Tilknytningen er basert på løsrevne og udokumenterte indikasjoner. Samme forretningsadresse på Malta, eller felles personell i ulike funksjoner, utgjør ikke i seg selv noen relevant tilknytning. Det er helt vanlig at flere selskaper deler samme adresse på steder som Malta, Luxembourg, Irland eller andre jurisdiksjoner som tiltrekker seg internasjonale selskaper. Det faktum at en person har hatt eller har roller i forskjellige selskaper som tilsynelatende opererer innenfor samme bransje er heller ikke noe som kan få avgjørende betydning. Dette er ikke uvanlig innenfor mer spesialiserte næringer, hvor tilgang på kompetent personell kan være begrenset.
- Presumpsjonen for god tro må fortsatt legges til grunn. Innklagede har bevisbyrden for at søknaden skal være inngitt i ond tro. Bevisbyrden er ikke endret gjennom de spekulative og udokumenterte forholdene som anføres.
- Det isolerte forhold at en søker «kjenner til tredjemanns bruk», er i seg selv ikke tilstrekkelig til å konstatere ond tro.
- Innklagede har ikke tilbudt sine lotteritjenester i Norge eller i Europa, og har – i likhet med Klager – ingen konsesjon til å drive slik virksomhet her. Når Patentstyret trekker frem at klager mangler konsesjon, uten å gjøre tilsvarende vurdering av innklagede, fremstår det som inkonsekvent og rettslig irrelevant for vurderingen av ond tro.
- Som illustrert i Rt. 2006 s. 1473 (Trygg-Hansa-saken), vektlegges det i norsk rett hvorvidt den eldre brukeren har et reelt og dokumentert forretningsmessig engasjement eller ekspansjonsplaner i Norge. I den saken fant Høyesterett ingen grunn til å konstatere at registreringen var gjort i strid med god forretningsskikk, selv om partene opererte med identiske kjennetegn i ulike land. Det rettslige prinsippet gjelder tilsvarende her – innklagede har ingen påviselig rett eller kommersiell interesse i det norske markedet til kjennetegnet.
- Patentstyrets påstand om at klager «ikke hadde til hensikt å bruke merket i overensstemmelse med garantifunksjonen», er ikke underbygget med bevis, og setter i realiteten et urimelig og uriktig krav om fremtidig bruk, i strid med gjeldende praksis. Samtidig skiftes bevisbyrden på en måte som kan være svært vanskelig for innehaver å imøtegå.

7 Innklagede har for Klagenemnda i korte trekk gjort gjeldende:

- Klagers søknad om registrering av merket ble innlevert i ond tro.
- Multi-state Lottery Association (MUSL) har brukt POWERBALL som kjennetegn for relevante tjenester i klasse 41 siden 1992. MUSL bruker kjennetegnet fortsatt, og har opparbeidet seg betydelig anerkjennelse og goodwill. POWERBALL er et av verdens mest kjente lotterispill. Enorme premiesummer har bidratt til berømmelsen.
- Klager, International Lotto and Betting Limited, har visst om innklagedes eksisterende POWERBALL-kjennetegn. Klager er selv tungt inne i samme bransje som MUSL, og bransjen må anses som relativt oversiktlig – iallfall når det kommer til toneangivende lotterier/spill og kjennetegn som POWERBALL.
- I lys av at klager enten driver, eller er tett tilknyttet et selskap som driver spilltjenester, er hensikten med registreringen å assosieres med MUSLs POWERBALL-spill. Klager er nært forbundet med selskaper som European Lotto & Betting Limited (ELBL) og Lottoland. Bruken av POWERBALL på nettsiden Lottoland.com skjer alltid med referanse til MUSLs POWERBALL («Play Powerball online at Lottoland.com»), og selve forretningsmodellen på denne siden er avhengig av å vise til MUSLs POWERBALL-spill.
- Innklagede har interesser i sitt kjennetegn over hele verden, inkludert i Norge og ellers i Europa. Hvorvidt spilltjenester lanseres i de forskjellige land, kan avhenge av nasjonale regler. Innklagede har nylig, etter at angjeldende innsigelsessak ble aktualisert, inngitt egen varemerkesøknad for POWERBALL i Norge.
- De observasjoner som både EUIPOs Cancellation Division og EUIPOs Board of Appeal har gitt uttrykk for i sine slettellesavgjørelser, gjelder også i vår sak. De forutgående avgjørelsene er blitt fastholdt av Underretten i sak T-375/24. Retten kom til at registreringen av merket ikke var gjort for å angi den kommersielle opprinnelsen til Lottoland Group sine tjenester, men for å hindre andre aktører i å vise til det amerikanske Powerball-lotteriet i EU. Avgjørelsen støtter at merket i foreliggende sak må anses inngitt i ond tro og kjennes ugyldig.

8 Klagenemnda skal uttale:

9 Klagenemnda har kommet til samme resultat som Patentstyret.

- 10 Spørsmålet i saken er om ordmerket POWERBALL er registrert i strid med varemerkeloven § 15 første ledd bokstav f. Bestemmelsen forbyr registrering av et varemerke hvis det søkes registrert i «ond tro».
- 11 Varemerkeloven § 15 første ledd bokstav f trådte i kraft den 1. mars 2023 og gjennomfører varemerkedirektivet (direktiv (EU) 2015/2436) artikkel 4 nr. 2 i norsk rett. Ifølge forarbeidene er kjerneområdet for bestemmelsen de tilfellene som tidligere ble rammet av

varemerkeloven § 16 bokstav b, altså der noen i strid med god forretningsskikk søker om registrering av et varemerke som man er kjent med at andre allerede bruker, jf. prop.43 LS (2019-2020) punkt 22.1 på side 139.

- 12 Uttrykket «ond tro» er et EU-rettslig begrep som skal tolkes likt i medlemslandene, jf. EU-domstolens uttalelse i sak C-320/12 Malaysia Dairy Industries avsnitt 29. I tråd med praksis fra EU skal det vurderes om søknaden utgjør en illojal handling i strid med god forretningsskikk overfor andre næringsdrivende. EU-domstolen har slått fast at et varemerke er søkt i ond tro dersom det foreligger relevante og konsistente bevis for at søknaden er inngitt «not with the aim of engaging fairly in competition but with the intention of undermining, in a manner inconsistent with honest practices, the interests of third parties, or with the intention of obtaining, without even targeting a specific third party, an exclusive right for purposes other than those falling within the functions of a trade mark», jf. for eksempel C-104/18 P Koton Mağazacılık Tekstil Sanayi ve Ticaret AŞ avsnitt 46 og C-371/18 Sky PLC avsnitt 75.
- 13 Det skal foretas en helhetsvurdering av alle de relevante omstendighetene i saken, jf. Malaysia Dairy Industries avsnitt 37. Det forhold at søkeren visste eller burde visst at en tredjemann brukte et identisk eller liknende merke for samme/liknende varer er av betydning, men ikke i seg selv tilstrekkelig til å fastslå ond tro. Slik kjennskap inngår som et moment i en helhetsvurdering, jf. EU-domstolens avgjørelser i sak C-529/07 Chocoladefabriken Lindt & Sprüngli avsnitt 37-40, og sak C-320/12 Malaysia Dairy Industries avsnitt 36-37. Det må også tas hensyn til søkerens hensikt på tidspunktet for inngivelsen av søknaden. Hensikten til søkeren er en subjektiv faktor som må sannsynliggjøres ut fra de objektive omstendighetene i den konkrete saken. Hvis det for eksempel viser seg at søkerens eneste formål med søknaden er å hindre en tredjepart fra å komme på markedet, kan det etter omstendighetene tilsi at søkeren var i ond tro på søknadstidspunktet, se til dette EU-domstolens uttalelser i sak C-529/07 Lindt avsnitt 40-43. Dersom hensikten med søknaden er å snylte på andres gode rykte og renommé (free-riding) vil det ofte kunne konstateres ond tro, se EU-rettens dom T-795/17 Neymar avsnitt 46 og 51. I den helhetlige vurderingen vil det også være relevant å se hen til det omstridte merkets karakter, opprinnelse og bruk, den kommersielle logikken bak registreringssøknaden og hendelsesforløpet fram mot søknadsdagen, jf. C-529/07 Lindt avsnitt 50 og T-82/14 LUCEO avsnitt 32..
- 14 Det er innsiger (innklagede i denne saken) som har bevisbyrden for at bestemmelsens vilkår er oppfylt, jf. varemerkeloven § 26 andre ledd bokstav d. Hvis de objektive omstendighetene i saken peker sterkt i retning av ond tro, hviler det imidlertid en plikt på søkeren (klager i denne saken) til å gi en rimelig og kommersielt logisk forklaring på hvorfor varemerket ble søkt registrert. Det er i slike tilfeller søker som er nærmest til å sannsynliggjøre at ond tro ikke foreligger, slik at bevisbyrden kan bli snudd, se Skoghøy, *Tvisteløsning*, 4. utgave, side 919. Dersom det ikke foreligger noen legitim forretningsmessig begrunnelse for varemerkesøknaden, vil det ved tvil være lettere å

konkludere med ond tro. En slik flytting av bevisbyrden er også i tråd med Underrettens praksis i sak T-592/20 Agate avsnitt 32.

- 15 Innledningsvis kan Klagenemnda slå fast at kjennetegnet som er søkt og kjennetegnet som før søknadsdagen er tatt i bruk er identiske, og at de er søkt/brukt for identiske tjenester i klasse 41, blant annet tjenester relatert til lotteri, spill, og tipping. Etter Klagenemndas syn er merket POWERBALL ikke beskrivende, og har særpreg for disse tjenestene. Det er ikke bestridt at det var innklagede (MUSL) som var først ute med å ta navnet POWERBALL i kommersiell bruk som varemerke, før klager (ILBL) leverte søknaden om registrering. Varemerket har vært brukt siden 1992 i USA.
- 16 Det er ikke nødvendig at det tidligere brukte merket er søkt registrert eller innarbeidet som varemerkerett. Varemerkeloven § 15 bokstav f stiller ikke krav om å dokumentere en varemerkerett i Norge. Det er tilstrekkelig at merket var tatt i bruk av innklagede, også en tidligere bruker i utlandet vil kunne påberope seg dette rettsgrunnlaget, jf. Prop.43 LS (2019-2020) side 40, som gjaldt den tidligere bestemmelsen § 16 bokstav b. Dette følger også forutsetningsvis av EU-domstolens uttalelse i C-320/12, Malaysia Dairy Industries avsnitt 37. Etter den tidligere bestemmelsen var det tilstrekkelig at merket var «tatt i bruk som kjennetegn» og den nye § 15 bokstav f var ifølge forarbeidene (s. 139) ment å omfatte det samme kjerneområdet.
- 17 Klagenemnda kan ikke se at det er rettslige holdepunkter for klagers argument om at § 15 bokstav f er en «snever unntaksregel», og at kravet til bevisførsel er skjerpet. Klager har i denne sammenheng vist til forarbeidene til § 15 bokstav f; Prop.43 LS (2019-2020) side 139. Klagenemnda kan ikke se at her blir slått fast at bestemmelsen skal være en snever unntaksregel. Klagenemnda har heller ikke funnet andre holdepunkter i forarbeider eller praksis for at dette skal være tilfellet.
- 18 Klagenemnda legger til grunn at klager hadde kjennskap til innklagedes langvarige bruk av kjennetegnet POWERBALL i utlandet. Dette fremstår som mest sannsynlig, siden partene er i samme bransje, og at POWERBALL ifølge dokumentasjonen er et pengespill som har gitt flere av de største gevinstene som er blitt utbetalt globalt. Etter Klagenemndas syn tilsier dette at merket også vil være kjent i andre land enn USA, og spesielt innenfor bransjen som tilbyr lotteri- og pengespill. Beskrivelsen av Powerball på Wikipedia, omtale av Powerball i norske avisartikler (som er fremlagt av innklagede) og Klagenemndas egne undersøkelser bygger oppunder at POWERBALL er kjent utenfor USA. Klager har heller ikke benektet sin kjennskap til innklagedes merke POWERBALL. Siden merket ikke er av beskrivende karakter sett i forhold til lotteri- og spill-tjenester, har det etter Klagenemndas syn også formodningen mot seg at klager, uten tidligere kjennskap til merket, skulle komme på å søke om akkurat teksten POWERBALL for identiske tjenester.
- 19 Klager har til tross for klare oppfordringer ikke forklart noe om sin intensjon bak inngivelsen av en likelydende varemerkesøknad i Norge, og har heller ikke beskrevet sine fremtidige planer for bruken av varemerket. Etter Klagenemndas oppfatning trekker dette i retning av at hensikten var å blokkere for andre aktører, herunder MUSL, og hindre disse

i å bruke POWERBALL-merket, og eventuelt kreve lisens for bruken. For Klagenemnda fremstår det ikke slik at klager har hatt til hensikt å benytte varemerket som kjennetegn for sine egne tjenester. Det anses mer sannsynlig at hensikten har vært å skape assosiasjoner til MUSL sitt spill POWERBALL. Klagenemnda kan ikke se noen legitim begrunnelse for inngivelsen av søknaden.

- 20 Innklagede har vist til Underrettens avgjørelse i sak T-375/24, hvor retten kom til at merket POWERBALL var søkt registrert i ond tro, med den følge at anken ble forkastet. Avgjørelsen er anket til EU-domstolen, og er dermed ikke rettskraftig avgjort. Klagenemnda bemerker også at innsiger i saken for Underretten er det samme selskapet som er innklaget i foreliggende sak (MUSL), men at innehaver av EU-varemerket som saken gjaldt er et annet selskap: European Lotto and Betting Limited (ELBL). Klagenemnda bemerker at Board of Appeal-avgjørelsen i dette sakskomplekset gjaldt ond tro, og ikke «kollisjon med eldre rettigheter», slik klager har anført.
- 21 Klagenemnda har ikke lagt avgjørende vekt på Underrettens avgjørelse, men bemerker at rettens vurdering av søkers hensikt med registreringen av merket sammenfaller med Klagenemndas vurdering av søkers hensikt i foreliggende sak, se avsnitt 35 i Underrettens avgjørelse. Det er som nevnt to ulike selskaper som er innehaver av EU-varemerket (European Lotto and Betting Limited) og varemerket i Norge (International Lotto and Betting Limited), men etter Klagenemndas syn er det sannsynlig at selskapene kan identifiseres med hverandre. I likhet med Patentstyret peker Klagenemnda her på at selskapene har samme adresse på Malta, og at samme person har en sentral posisjon i begge selskapene. Selv om avgjørelsen ikke får avgjørende betydning i foreliggende sak, vil den være et tilleggsargument som bidrar til å belyse søkers intensjon bak inngivelsen av søknaden.
- 22 Klagenemnda har fått fremlagt et skjermbilde fra nettsiden Lottoland.com, hvor det er vist til at kunder kan spille på det amerikanske PowerBall-lotteriet. Det fremstår for Klagenemnda sannsynlig at klager står bak denne nettsiden eller eventuelt har en nær forbindelse med Lottoland.
- 23 Klagenemnda kan ikke se at innklagedes henvisning til Høyesteretts avgjørelse i sak HR-2006-1978-A Trygg Hansa er relevant for denne saken. Saksforholdet i den tidligere saken var at begge parter hadde benyttet livbøyen som sitt kommersielle kjennetegn i hvert sitt land, henholdsvis Norge og Sverige. Dette skiller seg fra vårt saksforhold, hvor klager hverken har benyttet kjennetegnet kommersielt eller vist til noen intensjoner om slik bruk av merket i samsvar med garantifunksjonen.
- 24 Klagenemnda har etter en samlet vurdering kommet til at det er sannsynlighetsovervekt for at søknaden om merket POWERBALL ble inngitt i ond tro. Det fremstår sannsynlig at klager kjente til innklagedes tidligere merke på søknadstidspunktet, og det foreligger ingen plausibel kommersiell forklaring på hvorfor varemerket ble søkt registrert.

- 25 Klagers varemerke er registrert i strid med varemerkeloven § 15 første ledd bokstav f. Varemerkeregistrering nr. 330709 oppheves i sin helhet.

Det avsies slik

Slutning

Klagen forkastes.

Sarah Wennberg Svendsen
(sign.)

Tore Lunde
(sign.)

Jens Herman Ruge
(sign.)